

SAVETI I ČINJENICE O SEKSUALNO PRENOSIVIM INFEKCIJAMA

DET HÄR ÄR EN ÖVERSÄTTNING TILL SERBISKA AV FAKTABLADET RÅD OCH FAKTA OM SEXUELLT ÖVERFÖRDA INFEKTIONER – HEPATIT.

Hepatitis

Hepatitis (ili žutica) je zajedničko ime za upalu u jetri koja može biti uzrokovana različitim virusima. Različite vrste hepatitisa su prenosive na primer hranom ili putem krvi preko nečistih igala. Neki hepatitisi se mogu preneti i seksualno. To se posebno odnosi na hepatitis A i hepatitis B. Dolazi i do seksualne zaraza hepatitisom C mada to nije uobičajeno.

Hepatitis podleže Zakonu o zaštiti od zaraznih bolesti šta znači da imate pravo na besplatno testiranje ako sumnjate da ste zaraženi. Vakcina protiv hepatitisa A i B, dosledna upotreba kondoma pri snošaju i ne deljenje injekcije sa drugima su strategije koje se mogu koristiti da ne bi došlo do zaraze.

Hepatitis A

Hepatitis A se pre svega širi preko kanalizacije i zagađene pitke vode ili hrane u zemljama sa lošim sanitarijama. S obzirom da se virus luči preko izmeta i hepatitis A može širiti zarazu sa osobe na osobu kod veoma bliskih kontakata, na primer seksualnim kontaktima.

Onaj ko je zaražen može posle nekoliko nedelja oboleti uz temperaturu i mučninu praćenu povraćanjem i žutilom beloočnica i kože. Mokraća postaje tamna a izmet svetao. Jačina simptoma se može menjati. Neki neće nikada znati da su zaraženi a u drugim slučajevima su jedini simptomi umor i pomanjkanje apetita u periodu od nekoliko nedelja do nekoliko meseci. Dijagnoza se postavlja preko uzorka krvi.

Hepatitis A se ne leči. Infekcija prolazi sama od sebe i potpuno je izlečena posle nekoliko meseci. Oni koji su imali hepatitis A stiču doživotni imunitet od nove zaraze. Postoji efikasna vakcina koja štiti od hepatitisa A.

Hepatitis B

Hepatitis B se širi preko zaražene krvi i nečistih igala, na primer prilikom tetoviranja ili injiciranja. Zaražena majka može na porođaju preneti infekciju na svoje dete. Zaraza se prenosi i seksualno kod vaginalnog ili analnog snošaja.

Simptomi su često blagi. Najčešći simptomi su umor, bolovi u zglobovima i loš apetit. Ponekad mogu i beloočnice i koža da požute. Od zaraze do izbijanja simp-

toma može potrajati do pola godine. U većini slučajeva infekcija prolazi i ostaje doživotni imunitet. Kod malog broja ljudi infekcija prelazi u kroničnu infekciju. To znači da i dalje postoji izvesni rizik da se druge zarazi seksom ili putem krvi. Kronična infekcija predstavlja također rizik dobivanja kasnijih posledica u obliku ciroze jetre i raka jetre. Lekovi mogu zaustaviti oštećenja virusa na jetri i u nekim slučajevima dovesti do izlečenja. Dijagnoza se postavlja analizom krvi koja se koristi da bi se ustanovilo da li je infekcija izlečena. Protiv hepatitisa B postoji efikasna vakcina.

Hepatitis C

Hepatitis C prenosi zarazu pre svega putem krvi i ako se dele nečiste igle prilikom injiciranja. Seksualno prenošenje nije uobičajeno ali se dešava, naročito među osobama koje od ranije imaju HIV infekciju.

Hepatitis C obično ne pokazuje neke vidljive ili samo lake simptome u obliku umora i mučnine u periodu od nekoliko nedelja do nekoliko meseci posle zaraze. Dijagnoza se postavlja analizom krvi. Veliki deo zaraženih postaju hronični kliconoše i dalje su zarazni. Vremenom se kod njih može razviti ciroza jetre, a u nekim slučajevima i rak jetre. Danas postoje efikasni lekovi koji u većini slučajeva vode do izlečenja infekcije. Međutim, protiv hepatitisa C nema vakcine.

